

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2022.26.18>
УДК 72.012

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕРАКТИВНИХ ВИСТАВОК В УКРАЇНІ

Веклич Марина Юріївна¹, науковий керівник – **Колосова Наталія Анатоліївна²**,

¹ Національний авіаційний університет, Київ, Україна,
e-mail: 5288267@stud.nau.edu.ua

² Доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри дизайну інтер'єру факультету архітектури, будівництва та дизайну Національного авіаційного університету, Київ, Україна, e-mail: kolosova.natalia@npp.nau.edu.ua

***Анотація.** У статті розглянуто та проаналізовано одну з наймасштабніших та найбільших українських інтерактивних виставок. Наведено приклади вже існуючих експонатів та інсталяцій. В ході роботи над статтею було виявлено, що на даний момент існують компанії спеціалізовані на випуску інтерактивних технічних елементів для багатолюдних заходів, на кшталт виставок, ярмарок, а також для різноманітних магазинів та музеїв. Надано визначення самому поняттю інтерактивності як такому, та його особливостям з боку виставок.*

***Мета.** Метою даного дослідження є аналіз перспектив розвитку інтерактивних виставок в Україні, а також визначення найпопулярніших напрямків для цих виставок. Аналіз можливостей сучасного оснащення.*

***Методологія.** У даній статті було використано наукометричний метод (аналіз вітчизняного та закордонного досвіду проведення облаштування та проведення інтерактивних виставок).*

***Результати.** Досліджено саме поняття інтерактивності у виставках, а також перспективи розвитку даного виду виставок в Україні на основі вже існуючих вітчизняних та іноземних аналогів. Надано визначення інтерактивності. Проаналізовано та детально розібрано найбільш успішну інтерактивну за історію Незалежної України виставку.*

***Наукова новизна.** Досліджено перспективи розвитку інтерактивних виставок в Україні. Оскільки інтерактивність у виставках, це відносно нове поняття, принаймні для Українських проєктів, дане дослідження є досить актуальним на сьогодні.*

***Практична значущість.** Досліджено перспективи розвитку інтерактивних виставок в Україні. Представлено приклади сучасного оснащення, що є необхідним для проведення масових заходів, таких як ярмарки, виставки, музеї та інше*

***Ключові слова:** Виставки, перспективи, інтерактив, інтерактивні виставки, експонати, інсталяції, експозиційний блок, Україна, проєкт, онлайн-тур, онлайн-екскурсія, відвідувачі.*

ВСТУП

Актуальність дослідження полягає у висвітленні набираючої популярності в Україні теми інтерактивних виставок. Важливо проаналізувати вітчизняні та світові аналоги проведення подібних виставок, для того, щоб зрозуміти найбільш перспективні напрями розвитку.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Інтерактивні виставки є досить новим явищем в Україні. В контексті даного дослідження було актуальним проаналізувати саме практичні виявлення цього феномену. За такої умови матеріалами для дослідження виступали публікації в мережі, які освітлювали інтерактивні виставки й інтерактивність як спосіб бізнес-взаємодії, а також оглядові матеріали компаній, які надають послуги в цій галузі.

МЕТА

Метою даного дослідження є аналіз перспектив розвитку інтерактивних виставок в Україні, а також визначення найпопулярніших напрямків для цих виставок. Аналіз можливостей сучасного оснащення.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Інтерактивність (що походить від англійського слова «interaction» — «взаємодія») — це поняття, яке розкриває характер і ступінь взаємодії між об'єктами. Використовується в таких галузях: теорія інформації, інформатика та програмування, системи телекомунікацій, соціологія, промисловий дизайн та інших.

Нині серед фахівців перерахованих областей відсутнє конкретне усталене визначення значення цього терміна. Проте цей термін, узагальнено, можна визначити так:

Інтерактивність — це принцип організації системи, при якому мета досягається інформаційним обміном елементів цієї системи. Елементами інтерактивності є всі елементи взаємодіючої системи, за допомогою яких відбувається взаємодія з іншою системою / людиною (користувачем).

Якщо підсумувати основні характеристики інтерактивності:

- включає фізичну активність;
- залучення почуттів поза межами зору;
- вимагає участі відвідувачів;
- стимулює відвідувачів інтелектуально та емоційно;
- сприяння більш глибокому залученню до предмета;

- надання інформації;
- іноді це комп'ютерна програма; пропонуючи свободу навігації;
- дозволяє відвідувачам маніпулювати інформацією відповідно до їхніх інтересів.

Інтерактивні способи обміну та передачі знань дають змогу відвідувачам в ігровій та розширеній навчальній формі засвоїти інформацію, найбільшою перевагою даного способу навчання є те, що воно відбувається майже непомітно, за рахунок чого людина повільніше втомлюється. За допомогою розважального оповідання в музеях або на виставках, вивчення чогось нового або отримання доступу до нових галузей знань стає суцільним задоволенням, а глибокий досвід навчання сприяє кращому запам'ятовуванню не лише фактів, а й самого досвіду.

Інтерактивні виставки мають силу наблизити аудиторію до творів мистецтва, перформансів та інсталяцій. Акт залучення створює більш незабутні враження та повідомлення, яке можна легше засвоїти.

Багато художників, дизайнерів і навіть брендів приймають ідею інтерактивних виставок, щоб поєднати розуміння між процесом створення та мистецтвом сприйняття. У той час як деякі бренди, як-от Linden Lab і Intel, сприяють музейному заходу, який спирається на властивості віртуальної реальності, щоб залучити відвідувачів, інші використовують більш міждисциплінарний підхід. Чудовим прикладом тут може бути «Connecting Time» Деніеля Аршема, яка є однією з інтерактивних виставок, що охоплює великодушний досвід, відкрито поєднуючи архітектуру, кіно, скульптуру, а також перформанс.

Найбільш відвідуваною виставкою України стала виставка Ukraine WOW. Це інтерактивна виставка, створена «Укрзалізницею» з нагоди відкриття нового виставкового простору на Центральному залізничному вокзалі Києва. Проходила з 14 листопада 2019 року по 12 березня 2020 року. Ukraine WOW стала наймасштабнішим виставковим проектом України — за чотири місяці його відвідали понад 333 тисячі людей, що дозволило виставці увійти до Національного реєстру рекордів України. Першого виставкового вікенду Ukraine WOW відвідали 15 тисяч осіб.

Відвідувачами виставки стали багато відомих громадських та культурних діячів: Олена Зеленська [19], Влад Троїцький [6], Оксана Линів, Соломія Вітвіцька, Гарік Коргодський, Євген Чичваркін.

Головною метою Ukraine WOW було ознайомлення відвідувачів з географією, про-

мисловістю, історією та культурою України. Виставка була покликана розповісти про все найкраще, що є в Україні, та надихнути українців до активних подорожей та вивчення власної Батьківщини. Загальна площа виставки склала понад 3900 м² [3]. Над концептом і реалізацією проєкту працювала агенція Gres Todorchuk [4]. Керівницями проєкту стали Ярослав Федорів та Юлія Соловей, а кураторами — мистецтвознавиця Ксенія Малих та літературний критик Євгеній Стасіневич [5]. Візуальну айдентику розробила агенція Vanda. Загалом над Ukraine WOW працювали понад 200 людей [6].

Виставка поділялася на сім смислових блоків [7], що поступово знайомили відвідувачів з Україною:

Блок № 1 «Відправлення» був виконаний у вигляді величезного купе з полицею, столиком та чайною склянкою в підскляннику. Тут відвідувачі мали змогу подзвонити в старовинний залізничний дзвін XIX століття, що сповіщав про відправлення потягів;

У блоці № 2 «Перше знайомство» відвідувачі знайомилися з Україною — її запахами, звуками та ландшафтами, визначили на дотик видатні пам'ятки архітектури та мали змогу побачити найкращі українські краєвиди. Окрім того, дивлячись у імпровізоване вікно потяга № 45/46 «Лисичанськ-Ужгород», можна було «проїхати» Україною від сходу до заходу всього за десять хвилин [8];

У блоці № 3 «Душевна розмова» були представлені визначні надбання української історії та культури: срібні гривні часів Київської Русі, перша надрукована в Україні книга «Апостол» Івана Федорова, барокові царські врата XVIII сторіччя, десять літер першої української абетки Георгія Нарбута [9], оригінальні роботи скульптора Олександра Архипенка та останній автопортрет Казимира Малевича [6]. Крім того, завдяки засобам віртуальної реальності відвідувачі могли подивитися на Київ очима Батьківщини-Матері, політати над урочищем Каскади, проїхатися в кабіні машиніста поїзда «Укрзалізниця» та побувати у найбільшій доменній печі Європи — «Дев'ятці» [9];

Блок № 4 «Краєвид за вікном» був виконаний у вигляді інтерактивної діорами, що демонструвала як природні, так і інфраструктурні багатства України. Діорама стала однією з найбільших інсталяцій виставки — її площа становила понад 250 м² [10]. Відвідувачі мали змогу керувати окремими елементами інсталяції — запускати потяги, вмикати маяк та вітряки тощо [11];

У блоці № 5 «Сон» знаходився один з найпопулярніших об'єктів виставки — рожевий вагон. В середині на його стінах висіли 16 подушок, притулившись до яких можна було почувати мрії окремих українців та розмови, що ведуть у потягах [12]. Раніше цей вагон входив до інвентарного парку вагонної дільниці «Київ-Пасажирський» філії «Пасажирська компанія», однак згодом був списаний;

У блоці № 6 «Зупинка», відкриваючи дверцята шафок, відвідувачі потрапляли до різних куточків України, що поставала тут велетенською камерою схову: за дверцятами ховалися Миколаївська астрономічна обсерваторія, Тунель кохання у Клевані, Чернівецький національний університет, Підгорецький замок, хата Поліни Райко, затоплене селище Бакота, одна з найстаріших антарктичних станцій «Академік Вернадський», місто на воді Вилкове (Одеська область), найбільший у Європі Центр реабілітації для бурих ведмедів «Домажир», «український Стоунхендж» Мавринський майдан тощо. Окрім того, на «Зупинці» можна було дізнатися рецепт полтавського борщу, послухати народні пісні з різних регіонів України, пройти аудіоекскурсію Полтавою, Львовом та Кам'янцем-Подільським і побачити українську кераміку початку XX століття;

У блоці № 7 «Прибуття» завдяки іграм, тестам та інтерактивам відвідувачі перевіряли, наскільки добре знають Україну, ділилися власними фактами про країну та погоджувалися ставати амбасадорами України у світі. Окрім того, в цьому блоці було розміщено експонат «Серце України».

Від початку планувалося, що виставка триватиме з 14 листопада до 29 грудня 2019 року [3], однак згодом через великий потік відвідувачів закриття експозиції декілька разів відтермінували. Так, напередодні Нового року було оголошено, що на прохання громадськості Ukraine WOW буде подовжено до кінця лютого [13]. 27 лютого міністр інфраструктури України Владислав Криклій ініціював продовження виставки ще на місяць [14], однак вже 12 березня роботу Ukraine WOW було призупинено через карантин, запроваджений внаслідок поширення коронавірусної хвороби Covid- 2019 [2].

Задля того, аби усі бажаючі могли ознайомитися з експонатами під час оголошеного карантину, організатори запустили в мережі онлайн-тур в форматі 3D, а також опублікували всі текстові матеріали виставки українською та англійською мовами, додавши, окрім

того, онлайн-екскурсію з керівником проєкту Ярославом Федорів [15].

Експонати та інсталяції:

– Автопортрет Казимира Малевича. На Ukraine WOW можна було побачити оригінал останнього автопортрета Малевича, який він створив за 11 місяців до смерті [16] та надіслав своєму другу, поету-футуристу Григорію Петнікову з особистим підписом. 1994 року робота опинилася в приватній колекції Едуарда Димшиця [16] та не експонувалася понад 20 років. Станом на березень 2020 року це одна з небагатьох робіт Малевича, що залишилися на території України;

– Скульптури Олександра Архипенка. На виставці було представлено 4 скульптури Архипенка, що презентували майстерність художника та його вправну роботу з різними матеріалами — від мармуру до бронзи. Для його скульптур на Ukraine WOW було створено окрему нішу;

– Гривні Київської Русі. На Ukraine WOW були представлені срібні гривні Київської Русі [16]: «київська» і «чернігівська» у формі шестикутника, «новгородська» у вигляді довгастої палички. А також гривні початку ХХ століття, які оформлював видатний український графік Георгій Нарбут;

– «Українська абетка». На Ukraine WOW було представлено десять літер абетки Георгія Нарбута [17][12], створеної 1917 року. За життя художник встиг зробити лише 15 літер. «Абетка» була надрукована посмертно надзвичайно малим тиражем, тож побачити в експозиції майже всю — неабияка рідкість;

– Перша надрукована в Україні книга. Видання «Апостол», яке Іван Федоров надрукував у Львові разом з білорусом Петром Мстиславцем, відкрило цілу епоху в східнослов'янському друкарстві. Працював Федоров над книгою рівно рік: з лютого 1573 по лютий 1574 року [9]. 279 аркушів, друк у два кольори, наклад 1200 примірників. На час проведення виставки в світі збереглися менше 50 примірників книги;

– Хата Поліни Райко. На Ukraine WOW художники з Благодійного фонду імені Поліни Райко відтворили малюнки видатної мисткині-примітивістки у спеціально зведеній хаті-мазанці [6];

– Тунель кохання. Одне з найромантичніших міст України, розташоване поблизу селища Клевань на Рівненщині, було відтворене на виставці за допомогою 1200 кг, або 8 000 одиниць зелені, привезеної з різних куточків світу;

– Ін'ян по-українськи. У якості двох сил було представлено сіль та вугілля. Цим корисним копалинам, що склали основу української промисловості в різні часи було присвячено окрему інсталяцію та фотозону: для її створення на локацію привезли 2300 кг солі та 2000 кг вугілля.

– «Бурштинова стіна», для створення якої було використано 100 кг справжнього бурштину.

Інтерактиви:

– VR «Київ очима Батьківщини- Матері». Завдяки технології VR на Ukraine WOW можна було подивитися на Київ

«очима» найвищої монументальної скульптури Європи — Батьківщини-Матері, а потім пролетіти над столицею [16]. Команда, що знімала VR для інтерактиву, раніше співпрацювала з Netflix, а для його створення були задіяні важкі дрони для кіновиробництва, що можуть підняти у повітря до 15 кг. Скульптуру голови Батьківщини-Матері цілодобово створювали протягом 28 діб;

– VR «На ринзі з Олександром Усиком». На виставці кожен охочий міг зійтися у поєдинку з абсолютним чемпіоном світу з боксу в першій важкій вазі Олександром Усиком, одягнувши VR- окуляри [18];

– VR «Всередині „Дев'ятки“». Відвідувачі Ukraine WOW мали змогу побувати всередині «Дев'ятки» — найбільшої доменної печі Європи висотою в 35-поверховий будинок, що належить підприємстві «АрселорМіттал Кривий Ріг» [9].

– Квиткова стіна. У блоці «Прибуття» кожен охочий міг зловити символічний квиток на проїзд до певної точки України. Для цього у стіну був вмонтований прозорий резервуар із квитками, що літали у ньому завдяки вентиляторам. Щасливий квиток можна було впіймати, якщо просунути руку в один із отворів резервуара;

– Серце України. Одна з найпопулярніших зон виставки, де було зроблено рекордну кількість фото. Інтерактивне серце України, створене компанією Expolight, світилося різними кольорами, а при наближенні до нього билосся швидше [16].

Цікавою знахідкою логотипу є те, що якщо в логотипі Ukraine WOW забрати ризик у першій літері W, вийде Ukraine NOW — бренд України, розроблений агенцією Banda. Команда проєкту просила дизайнерів зберегти спадкоємність Ukraine NOW і показати, що від NOW (України нинішньої) до WOW (України-вау) — лише одна риска, один крок, який може зробити кожен.

Арії Крушельницької для Ukraine WOW надав музей Соломії Крушельницької, оригінал афіші Курбаса — Центр Леся Курбаса, оригінал фільму Олександра Довженка — Музей кіно.

Для проведення інтерактивних івентів сьогодні доступні наступні технічні рішення, на прикладі каталогу компанії GARAMANTIS:

- інтерактивний шоурум;
- мульти-сенсорний стіл;
- програмне забезпечення мультисенсорного обладнання;
- монітор, оборотний мульти сенсорний;
- віртуальна реальність;
- система управління контентом;
- інтерактивна вітрина;
- мульти-сенсорна стіна;
- інтерактивна проекція;
- таблиця соціальних ЗМІ.

Завдяки швидкому розвитку цифрових розваг музеї усвідомили важливість інтерактивних технологій, які використовуються в їхніх виставках. Як місце культури, освіти та ідей музей має відповідати побажанням сучасної аудиторії, а це взаємодія та майже обов'язкове багатомовне спілкування. Все більше музеїв використовують програми, QR-коди, сенсорні екрани, віртуальну та доповнену реальність та багато інших інтерактивних технологій, які дозволяють легко та безпосередньо передавати інформацію.

Музейні виставки, збагачені цифровими технологіями, стають вирішальним фактором для збільшення кількості відвідувачів. Вперше люди з обмеженими можливостями, такими як порушення зору чи слуху, можуть активно брати участь у цьому досвіді та особисто відчувати експонати. Технології та технологічні інновації зламали багато бар'єрів між музеєм та його аудиторією, експонатами та глядачами.

Цікавість і взаємодія запрошують людей різного віку досліджувати музеї та галереї, а потім ділитися досвідом через соціальні платформи. Для оцифровки експозиційного простору потрібна співпраця між професіоналами музею та технологій, щоб перетворити музей на висококласний віртуальний досвід. Ось деякі з найуспішніших у світі прикладів музеїв, які використовують технологічні інновації:

Виставка «Історія лісу» знаходиться у постійній експозиції Національного музею Сінгапуру з 2016 року. Концепція цієї виставки була створена завдяки дворічній співпраці кураторів музею та Куды Такаші з відомого японського колективу цифрового мистецтва teamLab. Знову, співпраця експертів з циф-

рових технологій та музеїв створила захоплюючу виставку. У «Історії лісу» використані вибрані натуралістичні малюнки з колекції Вільяма Фаркуара, першого британського губернатора колонії Сінгапур. Малюнки флори та фауни анімовані та змішані зі штучно створеним середовищем, створюючи зачаровуючу віртуальну біосферу, через яку проходять відвідувачі. Додатковий інтерактивний досвід можна отримати за допомогою мобільного додатка, який можна завантажити через Apple App Store-а або Google Play.

Один із найвідоміших музеїв світу, Лувр у Парижі, у жовтні 2019 року подарував своїм відвідувачам віртуальний досвід художника епохи Відродження Леонардо да Вінчі. Виставка «Мона Ліза: за склом» створена в рамках ретроспективи та відзначення 500-річчя від дня смерті художника. Протягом семи хвилин віртуальної реальності відвідувачі Лувру можуть відчувати рухомі зображення, звуки та взаємодіяти з да Вінчі та навіть покататися на його літальному апараті. Бачення цієї виставки було реалізовано у співпраці музею та його кураторів із програмою HTC Vive Arts.

У 1990 році музей Ізабель Стюарт Гарднер став об'єктом крадіжки мистецтва, яка досі не розкрита. Сьогодні ця злочинна таємниця є частиною проекту Hacking the Heist. За допомогою доповненої реальності (AR) відвідувачі музею можуть переглянути цифрові версії картин, які ще не знайдені. Цей геніальний проект залучив глядачів до вирішення цієї справи за допомогою нових інтерактивних технологій. Музей також забезпечив винагороду в розмірі 10 мільйонів доларів кожному, хто зможе розібратися в цій справі про пограбування. Галерея ArtLens у Музеї мистецтв Клівленда є чудовим прикладом використання кількох різних технологічних інновацій у своїх виставках для створення інтерактивного цифрового простору, від програм до відеоігор. Відвідувачі можуть розмістити свій пристрій iOS або Android на док-станції ArtLens Wall, яка складається з розумних екранів із виявленням руху, відстеженням очей і камерою. Таким чином, смартфони тримують доступ до колекції музею фотографій високої роздільної здатності, а також інтерактивних арт-ігор.

У королівському зоопарку Амстердама Artis є музей Microbia, присвячений мікробам і вірусам, які нас оточують. Мікробія, яка неофіційно називається «Музей невидимого життя», дуже спритно використовує інтерактивні

експонати та мікроскопи та поєднує їх з інноваційними мультимедійними презентаціями. Хоча мікроби невидимі неозброєним оком, вони є важливою частиною людського тіла, а також навколишнього середовища. Куратори також вирішили встановити наукове обладнання, таке як сканери або «Kiss-o-meter», щоб допомогти відвідувачам виміряти кількість бактерій у їхньому тілі або кількість бактерій, які люди обмінюються під час поцілунку.

У космічному центрі імені Кеннеді діє постійна виставка Heroes & Legends, присвячена вирішальним моментам американської космічної програми та героям, які наважилися на перші космічні подорожі. За допомогою доповненої реальності (AR) і голограм відвідувачі можуть відчувати ці моменти в 3D. Одним із найяскравіших моментів є голограмне зображення астронавта Джина Сернана, який здійснив другий в історії вихід у відкритий космос у 1966 році. Це був «вихід у космос з пекла» з усіма проблемами, які мучили його під час цієї космічної пригоди, і майже з кожною деталлю. цієї напруженої події показано тут. Очами героя — це презентація, яка стимулює всі чотири органи чуття — нюх, звук, дотик і зір, представляючи подорож з точки зору астронавтів Алана Шепарда, Ніла Армстронга, Джона Гленна та Джима Ловелла. Це може бути найбільш реалістичний досвід запуску ракети, який тільки можна випробувати.

Музей Кремера – це абсолютно нова та інноваційна концепція для музею, якого навіть не існує у фізичному світі – у ньому представлена колекція картин родини Кремер, роботи голландських та фламандських майстрів 17-го століття, яку можна відчувати лише через віртуальний досвід. реальність. Цей віртуальний музей був розроблений архітектором Йоханом ван Ліропом, засновником Architales, і розроблений командою Moyosa Media з Нідерландів. «Наша подорож як колекціонерів завжди зводилася до пошуку творів мистецтва найвищої якості та одночасного пошуку способів поділитися ними з якомога більшою кількістю Ми з моєю дружиною Ілоне віримо, що можемо зробити більший внесок у світ мистецтва, інвестуючи в технології, а не в цеглу й розчин для нашої колекції». сказав Джордж Кремер, засновник колекції Кремера.

Згідно з різними останніми дослідженнями, близько 70% фахівців з маркетингу вважають подання інтерактивного контенту вирішальним для залучення аудиторії, а переважна більшість респондентів вважає, що гнучка презентація з двосторонньою взаємодією є більш

привабливою, ніж звичайна лінійна презентація. Незалежно від того, чи є на меті створення веселих ігор для рекламних цілей, інтерактивних навчальних посібників, брошур про цифрові продукти чи щось подібне, для всіх ідей можливе інтерактивне втілення.

Фахівці можуть створити спеціально розроблений інтерактивний досвід, який наблизить повідомлення до клієнтів на різноманітних медіа та дисплеях (інформаційні кіоски, сенсорні екрани, мобільні пристрої, окуляри віртуальної реальності, проекції тощо). Використання нових технологій дає змогу зв'язатися з аудиторією по-новому та захоплюючим способом.

Розробка інтерактивних цифрових музейних виставок також допомагає створювати нові форми взаємодії, які покращують передачу знань [20].

Як правило, відвідувачі музею чи виставки приходять на виставку, кожен зі своїм власним досвідом, попередніми знаннями та очікуваннями. Вони говорять різними мовами, у них різні й індивідуальні способи обробки інформації. І тому різноманітні можливості, які пропонують інтегровані технології multi-touch, є цінним і зручним інструментом передачі знань.

ВИСНОВКИ

Інтерактивні виставки вже зараз користуються великою популярністю по всьому світу, та мають велике майбутнє в Україні, як це вже показав проект Укрзалізниці Ukraine WOW. На основі аналізу проекту можна визначити інструменти інтегрованих технологій, завдяки яким підвищується когнітивна та емоційна залученість відвідувачів до матеріалів експозиції:

- Відвідувачі можуть вибрати мову та складність вмісту, які їм найбільше підходять.

- Короткий опис виставки чи тривалий екскурс углиб предмета – рішення, як далеко вони наважуються зайти і з якою швидкістю, залежить від відвідувачів.

- ігрова та інтерактивна передача знань, які краще запам'ятовуються.

- Гнучкість, яка окупається: у веб-CMS куратори та організатори виставок можуть самостійно змінювати налаштування та вміст всього за кілька хвилин. Це економить не тільки час, а й ресурси.

- Зворотній зв'язок для точного налаштування: інтерактивні інсталяції надають кураторам детальну інформацію про вміст, мови та види діяльності, якими найчастіше користуються відвідувачі і які елементи чи експонати є найпопулярнішими [5].

ЛІТЕРАТУРА

- [1] У Києві відкриється інтерактивна виставка Ukraine WOW. [Електронний ресурс] – режим доступу: https://www.unian.ua/kyiv/10723887-u-kiyevi-vidkriyetsya-interaktivna-vistavka-ukraine-wow.html?_ga=2.103511424.1077719299.1584817329-1229824877.1581795789
- [2] Відома виставка у Києві встановила рекорд України. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/39922/>
- [3] Ukraine WOW: яким буде артпростір на вокзалі та його перша виставка [Електронний ресурс] режим доступу: <https://www.the-village.com.ua/village/culture/new-place-culture/291107-ukraine-wow-ukrzalznica-culture>
- [4] Exhibition at railway station spotlights surprising Ukraine [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.kyivpost.com/lifestyle/exhibition-at-railway-station-spotlights-surprising-ukraine.html>
- [5] Оригінал Малевича та голова Батьківщини-матері. Що можна побачити на виставці Ukraine WOW на Залізничному вокзалі [Електронний ресурс] режим доступу: <https://nv.ua/ukr/art/originali-malevicha-ta-golova-batkivshchini-materi-shcho-mozhna-pobachiti-na-vistavci-ukraine-wow-na-zaloznichnomu-vok-50053245.html>
- [6] Ступка, Малевич і Батьківщина-мати. Наша ідентичність на виставці Ukraine WOW [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/12/19/7235308/>
- [7] Тоннель любви и Невский замок «перенесут» в Киев [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.ukrinform.ru/rubric-tourism/2808544-tonnel-lubvi-i-nevickij-zamok-perenesut-v-kiev.html>
- [8] Україна – з вікна потяга: освідчення під стукіт коліс [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2826992-ukraina-z-vikna-potagu-osvidcenna-pid-stukit-kolis.html>
- [9] Стена из янтаря и сокровища Киевской Руси: чем интересна выставка Ukraine WOW [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://lifestyle.segodnya.ua/lifestyle/travel/stena-iz-yantarya-i-sokrovishchakievskoy-rusi-chem-interesna-vystavka-ukraine-wow-1359108.html>
- [10] Виставку Ukraine WOW на киевском ж/д вокзале продлили до 29 февраля: можно самостоятельно управлять крупнейшей инсталляцией [Електронний ресурс]
- [11] Виставку Ukraine WOW продовжено до 29 лютого [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://pink.ua/news/11292>
- [12] Ukraine WOW: На столичному вокзалі відкрили інтерактивну виставку [Електронний ресурс] режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=EFNXMeigerQ>
- [13] Інтерактивну виставку Ukraine Wow буде продовжено! [Електронний ресурс] – режим доступу:

REFERENCES

- [1] Interactive exhibition Ukraine WOW will open in Kyiv. [Electronic resource] – access mode: https://www.unian.ua/kyiv/10723887-u-kiyevi-vidkriyetsya-interaktivna-vistavka-ukraine-wow.html?_ga=2.103511424.1077719299.1584817329-1229824877.1581795789
- [2] A famous exhibition in Kyiv set a Ukrainian record. [Electronic resource] – access mode: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/39922/>
- [3] Ukraine WOW: what will be the art space at the station and its first exhibition [Electronic resource] access mode: <https://www.the-village.com.ua/village/culture/new-place-culture/291107-ukraine-wow-crossroads-culture>
- [4] Exhibition at railway station spotlights surprising Ukraine [Electronic resource] – access mode: <https://www.kyivpost.com/lifestyle/exhibition-at-railway-station-spotlights-surprising-ukraine.html>
- [5] The original of Malevich and the head of the Motherland. What can be seen at the exhibition Ukraine WOW at the Railway Station [Electronic resource] – access mode: <https://nv.ua/ukr/art/originali-malevicha-ta-golova-batkivshchini-materi-shcho-mozhna-pobachiti-na-vistavci-ukraine-wow-na-zaloznichnomu-vok-50053245.html>
- [6] Stupka, Malevich and Motherland. Our identity at the exhibition Ukraine WOW [Electronic resource] access mode: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/12/19/7235308/>
- [7] The Tunnel of Love and Nevitsky Castle will be "transferred" to Kyiv [Electronic resource] – access mode: <https://www.ukrinform.ru/rubric-tourism/2808544-tonnel-lubvi-i-nevickij-zamok-perenesut-v-kiev.html>
- [8] Ukraine – from the train window: certification under the knock of wheels [Electronic resource] – access mode: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2826992-ukraina-z-vikna-potagu-osvidcenna-pid-stukit-kolis.html>
- [9] Wall of amber and treasure of Kievan Rus: what is interesting exhibition Ukraine WOW [Electronic resource] – access mode: <https://lifestyle.segodnya.ua/lifestyle/travel/stena-iz-yantarya-i-sokrovishchakievskoy-rusi-chem-interesna-vystavka-ukraine-wow-1359108.html>
- [10] The exhibition Ukraine WOW at the Kiev railway station was extended until February 29: you can independently manage the largest installation
- [11] The exhibition Ukraine WOW is extended until February 29 [Electronic resource] – access mode: <https://pink.ua/news/11292>
- [12] Ukraine WOW: An interactive exhibition [Electronic resource] has been opened at the metropolitan railway station – access mode: <https://www.youtube.com/watch?v=EFNXMeigerQ>
- [13] The interactive exhibition Ukraine Wow will be continued! [Electronic resource] – access mode: <https://>

<https://stolychno.news/mista/kiyiv/interaktyvnu-vystavku-ukraine-wow-bude-prodovzhenov/>

[14] Виставку Ukraine WOW продовжено, – Владислав Криклій [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://mtu.gov.ua/news/31625.html>

[15] Інтерактивна виставка Ukraine WOW запустила онлайн-тур для тих, то не встиг її відвідати до карантину [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/interaktivna-vistavka-ukraine-wow-zapustila-onlajn-tur-dlya-tih-to-ne-vstigi-yiyi-vidvidati-do-karantinu>

[16] Афиша выходных: почему стоит посетить интерактивную выставку Ukraine WOW [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://delo.ua/lifestyle/prazdnichnaja-afisha-pochemu-stoit-posetit-inter-363010/>

[17] 6 самых интересных выставок ноября в Киеве [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://vogue.ua/article/culture/art/5-samyh-interesnyh-vystavok-noyabrya.html>

[18] Выход на один ринг с Усиком и обновленные экспозиции на выставке Ukraine WOW [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=X4uPLKrzE8>

[19] «Можливо все!»: у Києві Зеленська відвідала виставку Ukraine WOW [Електронний ресурс] режим доступу <https://stolychno.news/mista/kiyiv/mozhlyvo-vse-u-kyievi-zelenska-vidvidala-vystavku-ukraine-wow-foto/>

[20] Interactive Media [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.ditdot.hr/en/services/interactive-media>

stolychno.news/mista/kiyiv/interaktyvnu-vystavku-ukraine-wow-bude-prodovzhenov/

[14] The exhibition Ukraine WOW continued, – Vladislav Kryklyi [Electronic resource] – access mode: <https://mtu.gov.ua/news/31625.html>

[15] Interactive exhibition Ukraine WOW launched an online tour for those who did not have time to visit it for quarantine [Electronic resource] – access mode: <https://hromadske.ua/posts/interaktivna-vistavka-ukraine-wow-zapustila-onlajn-tur-dlya-tih-to-ne-vstigi-yiyi-vidvidati-do-karantinu>

[16] Weekend poster: why you should visit the interactive exhibition Ukraine WOW [Electronic resource] – access mode: <https://delo.ua/lifestyle/prazdnichnaja-afisha-pochemu-stoit-posetit-inter-363010/>

[17] 6 most interesting exhibitions of November in Kiev [Electronic resource] – access mode: <https://vogue.ua/article/culture/art/5-samyh-interesnyh-vystavok-noyabrya.html>

[18] Exit to the same ring with Usik and updated expositions at the exhibition Ukraine WOW [Electronic resource] – access mode: <https://www.youtube.com/watch?v=X4uPLKrzE8>

[19] "Maybe everything!": In Kyiv Zelenska visited the exhibition Ukraine WOW [Electronic resource] – access mode: <https://stolychno.news/mista/kiyiv/mozhlyvo-vse-u-kyievi-zelenska-vidvidala-vystavku-ukraine-wow-photo/>

[20] Interactive Media [Electronic resource] – access mode: <https://www.ditdot.hr/en/services/interactive-media>

ABSTRACT

Kolosova N., Veklych M. Perspectives of interactive exhibitions development in Ukraine.

The article considers and analyzes one of the largest and largest Ukrainian interactive exhibitions. Examples of already existing exhibits and installations are given. During the work on the article it was discovered that currently there are companies specializing in the production of interactive technical elements for crowded events, such as exhibitions, fairs, as well as for various shops and museums. The definition of the very concept of interactivity as such, and its features from the exhibitions.

Goal. *The purpose of this study is to analyze the prospects for the development of interactive exhibitions in Ukraine, as well as to determine the most popular areas for these exhibitions. Analysis of the possibilities of modern equipment.*

Methodology. *This article used a scientometric method (analysis of domestic and foreign experience in arranging and conducting interactive exhibitions).*

Results. *The very concept of interactivity in exhibitions, as well as prospects for the development of this type of exhibitions in Ukraine on the basis of existing domestic and foreign counterparts are studied. The definition of interactivity is given. The most successful interactive exhibition in the history of Independent Ukraine has been analyzed and analyzed in detail.*

Scientific novelty. Prospects for the development of interactive exhibitions in Ukraine have been studied. As interactivity in exhibitions is a relatively new concept, at least for Ukrainian projects, this study is quite relevant today.

Practical significance. Prospects for the development of interactive exhibitions in Ukraine have been studied. Examples of modern equipment necessary for holding mass events, such as fairs, exhibitions, museums, etc. are presented.

Keywords: Exhibitions, perspectives, interactive, interactive exhibitions, exhibits, installations, exposition block, Ukraine, project, online tour, online tour, visitors.

AUTHOR'S NOTE:

Kolosova Nataliia, Associate Professor, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Department of Interior Design, Faculty of Architecture, Construction and Design of the National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: kolosova.natalia@npp.nau.edu.ua

Veklych Maryna, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: 5288267@stud.nau.edu.ua

Стаття подана до редакції 02.12.2022 р.
Стаття прийнята до друку 12.12.2022 р.